

16.08.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@stm.fi

Viitteenne: STM/2066/2019
STM045:00/2019

Lausuntopyyntö 3.7.2019: Terveystuolain muutos, Vaasan laaja päivystys

Olette pyytäneet lausuntoa terveydenhuoltolain muutoksesta, joka koskee Vaasan sairaanhoitopiirin laajaa päivystystä. Lausumme asiassa kunnioittaen seuraavaa:

Sairaanhoitopiirien jako laajan ja ei-laajan päivystyksen piireihin perustuu 2010-luvun alun väestöjakauman mukaisiin keskimääräisiin sairaaloiden saavutettavuusaikoihin. Malli on siten sidoksissa tarkasteluhetken väestömäärään ja väestön maantieteelliseen jakaumaan. Malli ei huomioi väestön muutoksia, joiden vauhti mm. syntyvyysmuutosten myötä vaikuttaa kiihtyvän eikä alueellisia väestön palvelutarpeita. Tämän kaltainen staattinen jakoperuste on tässä suhteessa periaatteellisesti kestävä ja johtaa sairaaloiden tehtävien sekä luokittelun uudelleen tarkastelua lähitulevaisuudessa.

Mikäli sairaanhoitopiirien rahoitukseen esim. Rinteen hallituksen soteuudistuksen myötä tai muutoin tulee päivystyksen laajuuden jaon perusteella vaikutuksia, syntyy myös helposti tilanne, jossa pieneneviä laajan päivystyksen sairaanhoitopiirejä subventoidaan muiden alueiden kustannuksella.

Jako on johtanut ja johtaa asiantuntijoiden, erityisesti lääkäreiden, haaluun työskennellä sairaaloissa. Tästä taas seuraa erilaisia kustannuspaineita niin laajan kuin ei-laajan päivystyksen keskussairaaloille. Laajan päivystyksen sairaaloissa on ilmennyt tarvetta nostaa maksettavia palkkoja, jotta päivystykseen tarvittava lääkärimäärä pystytään rekrytoimaan. Korotetut palkkiot heijastuvat edelleen myös ei-laajan päivystyksen sairaaloiden rekrytointiin ja lisää painetta palkkojen nostamiseen myös ei-laajan päivystyksen sairaaloissa väestön palveluiden turvaamiseksi.

Jako on myös osittain ristiriitainen terveydenhuoltolain 45 §:n mukaisen työnjaon ja eräiden toimintojen keskittämisen osalta. Laajan päivystyksen sairaaloissa tulisi olla tarvittava päivystysaikainen osaaminen ja riit-

tävä lääkärin lukumäärä, mutta toisaalta joidenkin toimintojen keskittämisvaade aiheuttaa rekrytointivaikeuksia.

Yllä olevista syistä emme katso jakoa laajan ja ei-laajan päivystyksen sairaaloihin perustelluksi ja siitä tulisi luopua. Mikäli vaihtoehtoisia samankaltaisia vaikutuksia sisältäviä järjestelyitä katsotaan hyväksi soveltaa, toimintavolyymeihin, toiminnan vaikuttavuus- ja laatutuloksiin ja erityisvastuualueilla tehtäviin sopimuksiin perustuvat järjestelyt olisivat toimivampia ja perustellumpia.

KANTA-HÄMEEN SAIRAANHOITOPPIIRIN KUNTAYHTYMÄ

Seppo Ranta
Sairaanhoitopiirin johtaja